

Foreldresamarbeid under koronapandemien

«Hvordan har koronapandemien påvirket samarbeidet med minoritetsforeldre i barnehagen?»

Ingrid Frigård Berge

Kandidatnummer: 203

Bacheloroppgave

BHBAC3920

Hovedmodell, fordypning i «Barnehager i internasjonale perspektiv»

Trondheim, april 2021

Bacheloroppgaven er et selvstendig studentarbeid gjennomført ved Dronning Mauds Minne Høgskole for Barnehagelærerutdanning og er godkjent som en del av barnehagelærerutdanningen. Under utarbeidelse av oppgaven har studenten fått veiledning ved DMMH.

DronningMaudsMinne
HØGSKOLE FOR BARNEHAGELÆRERUTDANNING

Forord

Denne bacheloroppgaven er utarbeidet ved Dronning Mauds Minne Høgskole i Trondheim. Det siste studieåret har jeg tatt fordypning i «Barnehager i internasjonale perspektiv», som er hovedfokuset for denne oppgaven. Jeg har valgt å sette meg inn i ulike sider ved foreldresamarbeid, og da spesielt ha fokus på minoritetsforeldre. Det siste året har vi vært i en veldig spesiell periode. Koronapandemien har gjort at vi må ta nye hensyn og forholde oss til en annerledes hverdag. Dette har påvirket barnehagen i stor grad, og jeg har derfor valgt å se på sammenhengen mellom pandemien og arbeidet i barnehagen.

Jeg vil takke alle som har hjulpet og støttet meg gjennom mitt treåring studieløp. Jeg vil takke mine veiledere Gjertrud Stordal og Hege Nordnes for god veiledning gjennom hele prosessen med bacheloroppgaven. En stor takk til mine informanter som har vært villige til å dele sine opplevelser og tanker, og som har stilt opp og tatt seg tid til å bli intervjuet.

Innholdsfortegnelse

Forord.....	2
1 Innledning.....	4
1.1 Bakgrunn for oppgaven.....	4
1.2 Problemstilling.....	5
1.3 Oppgavens mål og oppbygging.....	5
1.4 Begrepsavklaring.....	6
1.4.1 Minoritet.....	6
2 Teoretisk grunnlag.....	7
2.1 Foreldresamarbeid.....	7
2.2 Samarbeid med minoritetsforeldre.....	8
2.3 Ulike former for samarbeid.....	10
2.4 Foreldresamarbeid under krisesituasjoner.....	11
3 Metode.....	13
3.1 Valg av metode.....	13
3.2 Planlegging av datainnsamling og utvalg av informanter.....	14
3.3 Gjennomføring av intervjuet.....	14
3.4 Analysearbeidet.....	15
3.5 Metodekritikk.....	16
3.6 Etiske retningslinjer.....	17
4 Drøfting av funn.....	18
4.1 Kommunikasjon.....	18
4.2 Tettere oppfølging.....	21
4.3 Muligheter og konsekvenser.....	22
5 Avslutning.....	26
6 Litteratur.....	28
7 Vedlegg.....	30
7.1 Vedlegg 1 – Samtykkeskjema.....	30
7.2 Vedlegg 2 – Intervjuguide.....	33

1 Innledning

1.1 Bakgrunn for oppgaven

Bakgrunn for oppgaven er min egen nysgjerrighet rundt hvordan koronapandemien har påvirket samarbeidet med minoritetsforeldre i barnehagen. 12. mars 2020 stengte Norge ned, som et tiltak for å få kontroll på smittesituasjonen grunnet Covid-19. Pandemien og nedstengingen kom akutt, og var uvirkelig for flere. Barnehagene ble rammet, og når gjenåpningen i april kom var det en helt ny hverdag for flere. For å kunne ivareta smittevern kom det skriftlige retningslinjer for hva som skulle gjelde i barnehagene. I barnehagen ble det flere nye regler å forholde seg til, og store endringer i rutiner og dagsrytme. Jeg synes derfor det er spennende og interessant å prøve å finne mer ut av hvordan dette påvirket arbeidet i barnehagen. For å konkretisere enda mer, har jeg valgt foreldresamarbeid som tema for oppgaven. Ut fra egen erfaring med foreldresamarbeid i løpet av praksisperiodene mine har jeg opplevd det som læringsrikt, spennende og utfordrende. Jeg liker å bli kjent med nye mennesker, og knytte gode relasjoner til de jeg blir kjent med. Å samarbeide med minoritetsforeldre i barnehagen er noe av det jeg synes har vært mest utfordrende i praksisperiodene mine, spesielt de som ikke behersker norsk. Derfor vil fokuset mitt i denne oppgaven være å se på samarbeidet med minoritetsforeldre under koronapandemien.

Jeg ønsker å få mer innsikt i hva som kreves av barnehagen for å skape et godt og inkluderende foreldresamarbeid i barnehagen, spesielt nå under pandemien. For som Glaser påpeker, når foreldresamarbeidet og kommunikasjonen er god vil det påvirke barnets trivsel og utvikling positivt (2018, s. 69). Derfor synes jeg det er spennende å få høre andres opplevelser og erfaringer om hvordan det har vært dette spesielle året. Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver, heretter kalt for rammeplanen, sier at «Barnehagen skal legge til rette for foreldresamarbeidet og god dialog med foreldrene. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå. På individnivå skal barnehagen legge til rette for at foreldrene og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29). Når jeg snart skal ut i jobblivet, vil jeg møte foreldre og barn som har ulike behov, forutsetninger og forventninger. Og etter et langt år med restriksjoner og smittevern, vil jeg undersøke og forske på hvordan man som barnehagelærer kan arbeide med å legge til rette for et godt og tett foreldresamarbeid, både på individnivå og gruppenivå.

1.2 Problemstilling

Prosessen med å komme fram til en problemstilling har vært utfordrende, ettersom det er mye man kan skrive om når det kommer til foreldresamarbeid i barnehagen. Først tenkte jeg å ha fokus på inkludering av minoritetsforeldre, samt se mer på hvordan personalet jobber med dette gjennom det daglige samarbeidet i barnehagen, og hva som må til for et godt samarbeid. Etter flere veiledningstimer har jeg nå kommet fram til at jeg vil se mer på foreldresamarbeidet under koronapandemien, og med et spesielt fokus på samarbeidet med minoritetsforeldre.

Problemstillingen min blir dermed: *«Hvordan har koronapandemien påvirket samarbeidet med minoritetsforeldre i barnehagen?»*.

Problemstillingen min er veldig dagsaktuell, noe som har gjort det ekstra spennende å dykke litt dypere ned i temaet. Problemstillingen har stor relevans for barnehageprofesjonen fordi, som Glaser understreker, «Å samarbeide tett med foreldre er noe av det viktigste man gjør som pedagog» (Glaser, 2018, s.19). Når vi havner i en slik pandemi og krisesituasjon, er det interessant å se og høre opplevelsene til pedagogiske ledere og foreldre rundt hvordan det har vært når barnehagen har vært helt stengt, den gradvise gjenåpningen, og hvordan situasjonen er nå i dag. Med problemstillingen vil jeg få mer innsikt i, og lære mer om hva som må til for at man som barnehagelærer og pedagog kan skape en best mulig relasjon til foreldrene. Dette gjelder også hva som må til for skape et godt samarbeid med minoritetsforeldre.

1.3 Oppgavens mål og oppbygging

Formålet med oppgaven er å få et innblikk i om koronapandemien har påvirket foreldresamarbeidet i barnehagen, sett ut fra pedagogene og minoritetsforeldre sine opplevelser og erfaringer dette året. For meg er det spennende å få høre, og jeg vil få en enda bredere forståelse av foreldresamarbeid i barnehagen. Oppgaven er delt inn i fire kapitler, som består av innledning, teori, metode, og drøfting av funn. Så langt i oppgaven har jeg innledningsvis presentert bakgrunn for oppgaven og problemstillingen jeg skal besvare. I teorikapittelet skriver jeg om ulike teorier jeg har valgt for å støtte opp funnene mine. Metodekapittelet tar for seg hvilken metode som er brukt for innsamlingen av datamaterialet, selve prosessen og analysearbeidet. I delkapitlene skriver jeg om metodekritikk og etiske retningslinjer som jeg har tatt hensyn til. Videre kommer kapittelet om drøfting av funn, der jeg presenterer hva jeg har kommet fram til og prøver å se problemstillingen min i lys av

funnene fra informantene mine. Til slutt kommer en konklusjon og en avslutning av oppgaven.

1.4 Begrepsavklaring

I oppgaven kommer jeg til å anvende begrepet minoritet, der jeg skriver om samarbeidet med minoritetsforeldre i barnehagen. Jeg skal forklare hva jeg mener med minoritet og minoritetsforeldre i sammenheng med denne oppgaven.

1.4.1 Minoritet

Eriksen & Sajjad`s (2020) definisjon på etnisk minoritet er en gruppe som er i mindretall i et storsamfunn, som er politisk relativt avmektig, og som eksisterer som etnisk kategori over en viss tidsperiode (s. 77). Gjervan, Andersen & Bleka skriver at mennesker med minoritetsbakgrunn er et begrep som brukes mer og mer i dagens samfunn. Det kan omfatte alle mennesker med utenlandsk bakgrunn uavhengig om de er født i landet eller ikke, og det er med på å synliggjør i større grad inkluderingen av alle våre kulturer i Norge (2013, s. 17). Begrepet minoritetsforeldre viser til foreldre med innvandrerbakgrunn i foreldregruppen. Minoritetsbegrepet brukes som en «samlebetegnelse» for barn og foreldre som i utgangspunktet kan være svært forskjellige med tanke på hvilke språk de behersker, hvor godt de snakker norsk, hvilken etnisk, religiøs og kulturell bakgrunn de har, samt i hvilken grad de er innlemmet i barnehage og samfunn (Spernes & Hatlem, 2019, s. 154). I denne bacheloroppgaven er målgruppen min minoritetsforeldre. Altså foreldre, og barna deres, som er flerspråklige, og har et annet morsmål enn norsk.

2 Teoretisk grunnlag

I teorikapittelet skal jeg presentere hvilken teori og forskning jeg opplever som relevant for oppgavens problemstilling. I dette kapittelet skal jeg se nærmere på ulike deltemaer som foreldresamarbeid, samarbeid med minoritetsforeldre, ulike former for samarbeid og foreldresamarbeid under krisesituasjoner. Når jeg skal skrive om foreldresamarbeid, bruker jeg teori fra Vibeke Glaser, Ingeborg Tvetter Thoresen, Marit Gjervan, Camilla E. Andersen & Målfrid Bleka. Teorien jeg har valgt er relevant for problemstillingen min, fordi jeg vil få et større innblikk og forståelse om hva som er viktig for å få til et godt samarbeid med foreldre i barnehagen, med fokus på minoritetsforeldre. Jeg støtter meg til denne teorien når jeg skal drøfte funnene mine senere i oppgaven.

2.1 Foreldresamarbeid

I barnehageloven, om barnehagens formål og innhold, står det at barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling (2005, §1). Personalet i barnehagen har et felles ansvar for å ta initiativ til og for å utvikle samarbeidet med foreldrene til barna (Gjervan, Andersen & Bleka, 2013, s. 93). Samarbeidet er preget av ulike tiltak som barnehagen pålegges gjennom både barnehageloven og rammeplanen. Det er formelle og uformelle tiltak. De formelle handler om at barnehagen skal ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg, som også presiseres i barnehageloven §4. Der foreldrene har rett til å ha innflytelse og medbestemmelse på for eksempel årsplanen til barnehagen. I dagens barnehage så har foreldrene ifølge Glaser (2018) fått økte rettigheter og brukerstatus har ført til at mange foreldre stiller flere krav til barnehagetilbudet enn tidligere (s. 27). Barnehagen må derfor arbeide mer aktivt for å tilpasse seg foreldrene og deres individuelle behov.

Rammeplanen (2017) sier at samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen alltid skal ha barnets beste som mål. Barnehagen skal også kunne legge til rette for foreldresamarbeidet og en god dialog med foreldrene til barna (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29). Foreldre er opptatt av at barnet deres trives i barnehagen. En stor del av samarbeidet omhandler derfor utveksling av informasjon om barnet. Her er det viktig at utvekslingen av informasjon om barnet går begge veier (Glaser, 2018, s. 77). Samtidig må man huske på at ansvaret for at samarbeidet skal fungere legges på barnehagelæreren, og ikke foreldrene. Som jeg skrev

tidligere, så er det å samarbeide tett med foreldre noe av det viktigste man gjør som pedagog (Glaser, 2018, s. 19). Derfor skal barnehagelæreren legge til rette for at foreldresamarbeidet har et godt grunnlag, der man får tett oppfølging og har god kommunikasjon. Å ha et godt grunnlag krever en tidlig innsats fra barnehagen sin side, der man klarer å vise foreldrene og barna tillit og trygghet.

2.2 Samarbeid med minoritetsforeldre

Dagens barnehage er preget av mangfold og variasjon. Barna, familiene, og personalet varierer med hensyn til nasjonalitet, livssyn og sosiokulturelle verdier (Glaser, 2018, s. 15). Det vil si at i barnehagen i dag møter vi foreldre som har ulike behov, ønsker og forutsetninger. De har ulik sosial, kulturell og religiøs tilhørighet, de snakker ulike språk og de har ulike livssituasjoner (Gjervan, 2006, s. 41). Det blir stadig flere barn i barnehagen som har en annen språklig og kulturell bakgrunn enn norsk. Derfor skal man som barnehagelærer ha gode holdninger til mangfold, ha kunnskaper og erfaringer og vite hvilke strukturelle og politiske rammer barnehagen forholder seg til. Dette for å kunne skape et godt samarbeid med foreldrene. For at dette samarbeidet skal bli så godt og tett som mulig bør barnehagelæreren ha kunnskap om mangfold, og vite hvordan man kan arbeide med mangfold på inkluderende måter i barnehagen. Gjervan skriver at et godt samarbeid mellom barnehagens personale og foreldrene bidrar til å øke barnas trygghet og trivsel (2016, s. 101). For å skape det gode samarbeidet må man ha fokus på å skape gode relasjoner, slik at det er nok takhøyde for å kunne ta samtaler som kan være litt utfordrende.

Det kan være flere utfordringer som dukker opp i samarbeidet med foreldrene i barnehagen. Spesielt med minoritetsforeldre, så kan det være utfordringer med språk og barnets språkutvikling. Ifølge Høigård (2019) er det mange barn som opplever å ha et språk hjemme, som da er morsmålet. Mens i barnehagen og i storsamfunnet brukes et annet språk (s. 258). Barn har ulike utgangspunkt når det kommer til å lære seg og tilegne seg norsk som andrespråk når de begynner i barnehagen. Det er flere faktorer som spiller inn for barnets språkutvikling, og spesielt når barnet skal lære seg et annet språk enn morsmålet sitt. For eksempel spiller foreldrenes motivasjon en stor rolle når barnet skal lære andrespråket, ettersom deres holdninger smitter lett over til barna (Høigård, 2019, s. 271). En annen ting Høigård nevner, er en myte som sier at barn med andre morsmål enn norsk tilegner seg norsk bare de får være sammen med norskspråklige barn (2019, s. 271). I teorien til Høigård fremkommer det at det er den pedagogiske lederen som har ansvaret for å skape et godt

språkmiljø i barnehagen, og ansvaret legges ikke på barna (2019, s. 271). Dermed er det viktig at den pedagogiske lederen klarer å skape trygge tilknytninger og gode relasjoner både til barnet og foreldrene for en best mulig andrespråktilegnelse i barnehagen. For å kunne skape det er god kommunikasjon mellom barnehagen og foreldrene viktig, der barnehagen må arbeide aktivt med å inkludere foreldrene.

Gjervan (2006) skriver at mye forskning viser til at minoritetsforeldre kan være mindre delaktige på møter eller andre arrangementer som er tilknyttet til barnehagen (s. 42). Dette støttes opp mot hva Schram & Bergsland (2021) skriver, at forskning viser at mange pedagoger synes det kan være vanskelig å få til et godt samarbeid med minoritetsforeldre, der det kan være flere forhold som er årsaken til dette. Som for eksempel at personalet kan ha problemer med å kommunisere på grunn av språklige problemer eller kulturelle referanser (s. 70). Når barnehagen opplever det som vanskelig å samarbeide med foreldre, så bør man da se på hva barnehagen gjør for å inkludere dem. En tydelig formidling av det som skjer i barnehagen er viktig for at foreldrene skal bli kjent med det arbeidet som gjøres (Gjervan, 2006, s. 42). Dette kan handle om å vise foreldrene hva barna deres har gjort i løpet av barnehagehverdagen, eller å gi informasjon om møter og arrangementer. For at foreldrene skal bli kjent med barnehagens arbeid, er det uformelle samarbeidet av stor betydning. Gjennom hverdagsamtaler og tilstedeværelse i barnehagen kan foreldre og personalet bli tydelige og trygge for hverandre (Gjervan, 2006, s. 46).

Noen ganger kan det være utfordrende å få til en god kommunikasjon med foreldrene. Personalet i barnehagen har et ansvar for skape en god dialog og få samarbeidet med foreldrene til å fungere, der det handler mye om hvilket syn man har på samarbeidet og på foreldrene (Gjervan et al., 2013, s. 100). I forhold til minoritetsforeldre som ikke snakker godt norsk kan det noen ganger være vanskelig å forstå alt foreldrene prøver å si. Men viser barnehagelæreren anerkjennelse og interesse vil det være lettere og forsøke å forstå (Becher, 2009, s. 64). Noen ganger kan det være nødvendig å ha med seg en tolk hvis man skal ha lengre samtaler, som på foreldresamtale. Eller hvis begge parter behersker engelsk godt, kan det være en mulighet for å kommunisere lettere. Teorien til Gjervan, Andersen & Bleka (2013) og Becher (2009) kan støttes mot teorien til Glaser (2018), om hvor stor betydning det har at barnehagelæreren er tilstedeværende og viser interesse. Da kan man raskt ta initiativ til å oppklare misforståelse eller reparere vansker som kan oppstå i samtalen med foreldrene (s. 139).

I rammeplanen står det at barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldre, jf. barnehageloven §1 og §4. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål, der foreldrene og personalet i barnehagen har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29). For at foreldresamarbeidet skal fungere har foreldres medvirkning en sentral plass i barnehagehverdagen. Det er mange barnehager som kan legge til rette for at foreldrene kan være til stede i barnehagen. For eksempel når man skal markere ulike høytider i barnehagen, så kan foreldrene komme på besøk for å lage tradisjonell mat til barnegruppen. Dette kan bidra til at foreldrene føler seg mer inkludert i hverdagen, og igjen bidra til barnets trivsel. Dette støttes opp mot teorien til Thoresen (2017), som skriver at foreldre med bakgrunn fra andre kulturer kan føle seg mer inkludert når de får være med på ulike aktiviteter, som kan bidra til at personalet og barnegruppen kan bli bedre kjent med deres kultur (s. 83).

2.3 Ulike former for samarbeid

I barnehagen finnes det ulike former for samarbeid. I samarbeidet med foreldre, skiller vi mellom det formelle og uformelle samarbeidet. Når det gjelder det uformelle samarbeidet i barnehagen mener Glaser (2018) at det omfatter ikke-planlagte møter som oppstår i hente- og bringesituasjoner, og i samtaler på for eksempel dugnader, foreldrekaffe og ulike arrangementer i barnehagen. Det formelle samarbeidet omfatter planlagte møter som kan være foreldresamtaler, foreldremøter eller møter i barnehagens samarbeidsutvalg (s. 78). Samarbeidet skal handle om å sikre en god informasjonsflyt, en god dialog og gi foreldrene mulighet for medvirkning (Nordal, 2007).

For at foreldre skal bli kjent med barnehagens arbeid, er det uformelle samarbeidet av stor betydning. Gjennom hverdagssamtaler og tilstedeværelse i barnehagen kan foreldre og personalet bli tydelige og trygge for hverandre (Gjervan, 2006, s. 46). For å kunne skape den tryggheten for hverandre er det hensiktsmessig at personalet blir godt kjent med foreldrene, der man viser åpenhet og respekt. For mange foreldre er den daglige dialogen og møtet med de ansatte det viktigste, og har en særlig betydning for mange minoritetsforeldre (Glaser, 2018, s. 79). Den daglige dialogen er viktig, der personale kan fortelle foreldrene artige eller hverdagslige småting om hva barnet har sagt eller reagert på i forhold til det som har foregått i løpet av barnehagedagen (Becher, 2009, s. 67). På samme måte kan foreldrene ytre sine observasjoner, ønsker og bekymringer. I barnehagen foregår mye av det uformelle

samarbeidet med foreldrene når barna kommer om morgenen og hentes om ettermiddagen (Becher, 2009, s. 67). Dette foregår som oftest inne i garderoben, som kan være et lite egnet sted hvis enten personalet eller foreldrene ønsker å snakke om «vanskelige» temaer (Becher, 2009, s. 67). Ved å bli invitert inn på avdelingen får foreldrene innblikk i hvordan en barnehagehverdag fortøner seg. De får da muligheten til å bli kjent med barnehagens innhold og arbeidsmåter om barnas behov og interesser blir ivaretatt, og om barna blir oppdratt i tråd med foreldrenes verdier og interesser (Glaser, 2018, s. 79). De får se hvilke aktiviteter som foregår, hvordan voksne og barn omgås, hva en samlingsstund kan være og hvordan de arbeider for at barna utvikler sine språk (Gjervan, 2006, s. 46). Ved å invitere foreldrene inn gir det personalet et godt utgangspunkt til å kunne fortelle om det pedagogiske arbeidet og om tankene bak det de gjør. Foreldrene kan gjøre seg opp meninger om barnehagens innhold og arbeidsmåter, om barnas behov og interesser blir ivaretatt og om barna oppdras i tråd med foreldres verdier og interesser (Gjervan, 2006, s. 46). Spesielt for foreldre som ikke har særlig kjennskap til norsk barnehagetradisjon, så kan en slik deltakelse i barnehagens hverdag bety mye (Gjervan, 2006, s. 46).

Barnehagene har ulike praksis for hvordan de formidler informasjon til foreldrene. I dag har digitale plattformer blitt mer vanlig (Glaser, 2018, s. 80). Det finnes en rekke ulike digitale plattformer, som er laget for å gjøre foreldrekommunikasjonen i barnehagen mer praktisk. En artikkel publisert på barnehage.no, skrevet i 2017, hevdet at foreldre savnet konkret informasjon om sitt barn når de hentet i barnehagen. I den samme artikkelen konkluderes det med at nye digitale løsninger legger til rette for bedre foreldresamarbeid (Jonassen, 2017). Artikkelen har samlet informasjon fra både foreldre og ansatte i barnehage, og viser til utelukkende positive tilbakemeldinger. Men Glaser stiller spørsmål til hva slags type informasjon man skal dele, og sier at den aldri skal erstatte ansikt-til-ansikt-kommunikasjon (2018, s. 80).

2.4 Foreldresamarbeid under krisesituasjoner

Når det inntreffer akutte kriser, langvarige kriser eller unntakstilstander, slik som koronapandemien, er det viktig at barnehagepersonalet, og da spesielt pedagogene har kunnskap om kriseledelse, endringsvilje og barnehagefaglig håndtering av kriser som også kan gå over tid. I en rapporten om håndtering og konsekvenser av koronautbruddet for barn og barnehager skriver Os, Myrvold, Danielsen, Hernes & Winger (2020) at barnehagelærere tilhører gruppen med samfunnsviktige funksjoner. De pedagogiske lederne i barnehagene er

nøkkelpersonene, med et stort ansvar for å gi barna det pedagogiske tilbudet de har krav på. I tillegg skal dette tilbudet være godt og tilstrekkelig (Os, Myrvold, Danielsen, Hernes & Winger, 2020, s. 65).

Ifølge rammeplanen har de pedagogiske lederne et ansvar for å lede, planlegge og iverksette det pedagogiske arbeidet i tråd med et godt faglig skjønn (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 16). Ansvarer tilsier at de i en tid med usikkerhet, uforutsigbarhet og endringer i organisering og av hverdagslivet i barnehager, har stått overfor mange og vanskelige avgjørelser i tillegg til ekstra arbeidsoppgaver (Os et al., 2020, s. 65). I en artikkel på forskning.no, har Nord universitet gjort en undersøkelse der forskerne ønsket å få svar på hvordan covid-19 har påvirket barnehagehverdagen i Nordland. Denne undersøkelsen pågår fortsatt, men hittil har de funnet ut at smittevern har i stor grad påvirket foreldresamarbeidet i det daglige (Eriksen, 2020).

Johannessen & Mikkelsen (2015) hevder at når foreldrene trekkes aktivt inn i det uformelle samarbeidet omkring barnet, dannes et godt grunnlag for videre dialog mellom barnehagen og foreldrene (s. 65). Dette gjelder også i situasjoner som kan være vanskelige, for eksempel i krisesituasjoner som koronapandemien har ført til. Barnehagehverdagen har blitt påvirket i stor grad av ulike restriksjoner, regler og rutiner, der både ansatte, foreldre og barn har tatt hensyn til alle smittevernreglene som barnehagen har blitt pålagt. Drugli (2011) trekker fram noen forutsetninger for et godt foreldresamarbeidet i barnehagen, der det nevnes rutiner som personalet bør forholde seg til. Som å ha en plan for samarbeidet, ha avklaring av forventninger, positiv kontakt og åpen kommunikasjon med foreldrene (s.141).

3 Metode

I metodekapittelet skal jeg gjøre rede for hvilken metode jeg har benyttet for å finne et best mulig svar på min problemstilling. Jeg skal videre belyse intervju som innsamlingsstrategi, presentere mitt utvalg av informanter og hvilken adgang jeg fikk til felten. Jeg skal si noe om hvordan gjennomføringen av intervjuene gikk, og analysearbeidet i ettertid. Til slutt skal jeg si noe om metodekritikk og etiske retningslinjer som er knyttet opp til min bacheloroppgave.

3.1 Valg av metode

Samfunnsvitenskapelige metoder handler om hvordan vi kan fremskaffe pålitelig informasjon om den sosiale virkeligheten, hvordan analysere denne informasjonen og hva den forteller oss om samfunnsmessige forhold (Johannessen, Tufte & Christoffersen, 2016, s. 25). Når man skal velge hvilken metode man skal bruke for å skaffe den informasjonen, så styres det av problemstillingen man ønsker å besvare. Det finnes flere typer metoder, men vi skiller i hovedsak mellom hovedtypene kvalitativ og kvantitativ metode. Forskjellen på disse er hvordan data analyseres og registreres. Kvalitative forskningsmetoder går i dybden og gir innsikt i menneskelige uttrykk, mens kvantitative metoder fokuserer på antall og utbredelse (Bergsland & Jæger, 2014, s. 66). Med problemstillingen «*Hvordan har koronapandemien påvirket samarbeidet med minoritetsforeldre i barnehagen?*», så fant jeg ut at kvalitativ metode ville fungere best for å besvare problemstillingen. Etersom jeg ønsket å komme nærmere innpå personene i målgruppen, slik at jeg fikk høre deres egne opplevelser og erfaringer rundt temaet. Ved å bruke kvalitativ metode, har jeg valgt å gjennomføre intervjuer som forskningsmetode og innhenting av datamaterialet. Brinkmann & Thanggaard påpeker at gjennom intervju kan man tilegne seg kunnskap om menneskers livssituasjon, deres meninger, holdninger og opplevelser på (2015, s. 17). Et kvalitativ intervju var for meg den beste måten å innhente datamateriale og informasjon på, der jeg fikk innsikt i informantenes egne opplevelser, erfaringer, tanker og følelser. Får å få informasjonen basert på egne opplevelser og erfaringer stilte jeg åpne spørsmål, og intervjuet ble mer som en samtale om temaene i intervjuguiden. Likevel blir det ikke en vanlig samtale ettersom det er intervjupersonens opplevelser som står i fokus (Dalen, 2013, s. 32). Dette kan man kalle for et semistrukturert intervju, der samtalen er fokusert mot bestemte temaer som forskeren har valgt ut på forhånd (Dalen, 2013, s. 26).

3.2 Planlegging av datainnsamling og utvalg av informanter

Jeg tok kontakt med en barnehage jeg tidligere har vært i praksis. Kontaktpersonen min i barnehagen fikk sendt ut et informasjonsskriv til foreldrene med informasjon om bachelorprosjektet mitt, og spørsmål om de ville delta (Se vedlegg 2, s. 33). Jeg ba spesifikt om å gi informasjonsskrivet til minoritetsforeldre, ettersom jeg skulle ha fokus på foreldre med minoritetsbakgrunn i oppgaven. Her tok jeg et strategisk valg, ved å gi informasjonen til personer som egner seg mest for undersøkelsen i oppgaven (Dalland, 2020, s. 79). Jeg hadde kjennskap til de som ønsket å være informanter fra praksisperioden min, noe som gjorde det lettere å ha en god dialog under intervjuene. Når man har en god dialog med informantene, så flytter samtalen lettere og man åpner seg mer under intervjuene (Dalen, 2013, s. 16).

I barnehagen var det fire foreldre som ville delta som informanter, i tillegg til to pedagogiske ledere. På bakgrunn av fordypningen min har jeg som sagt tatt utgangspunkt i minoritetsforeldre som informanter, der tre av de fire foreldrene som ønsket å delta er opprinnelig fra andre land enn Norge. Når jeg hadde skaffet meg informanter fikk jeg utarbeidet en intervjuguide (Se vedlegg 1, s. 30). Jeg utarbeidet tre intervjuguider, en til de pedagogiske lederne, og to til foreldrene. Intervjuguiden til foreldrene skrev jeg først på norsk, så fikk jeg oversatt den til engelsk. Alle ønsket intervjuguiden på forhånd slik at de kunne forberede seg til intervjuet. Som sagt har tre av foreldrene minoritetsbakgrunn, der de kommer fra et annet land enn Norge og har et annet morsmål enn norsk. Den fjerde informanten er etnisk norsk, og jeg har valgt å bruke datamaterialet fra denne informanten til å se det i sammenheng med datamaterialet fra minoritetsforeldrene. Sammenhengen av datamaterialet utgjør ikke store deler av oppgaven, men er kun for å se om informasjonen og svarene jeg får er svært ulike og forskjellige.

3.3 Gjennomføring av intervjuet

Jeg har innhentet datamaterialet mitt fra seks informanter, derunder to pedagogiske ledere og fire foreldre. Dalland påpeker at forholdene rundt intervjuet kan bety mye for kvaliteten på samtalen (2020, s. 87). Jeg spurte informantene på forhånd hvor de ønsket at intervjuet skulle foregå. Intervjuet med de pedagogiske lederne foregikk fysisk i barnehagen, der jeg intervjuet begge to samtidig ettersom det passet best for dem. Begge to hadde forberedt seg på forhånd og snakket sammen, noe som gjorde det lettere når de skulle svare på spørsmålene. I intervjuene med foreldrene ble ett gjennomført fysisk og to via Zoom. Det fysiske ble gjennomført hjemme hos vedkommende. De to intervjuene som ble gjennomført digitalt via

Zoom foregikk på engelsk, ettersom foreldrene har ett annet morsmål enn norsk, og derfor foretrakk å snakke engelsk. I intervjuene var det mødrene som deltok, bortsett fra det ene intervjuet på engelsk, der både mor og far ønsket å delta. Før intervjuene opplyste jeg informantene kort om bakgrunn og formålet med oppgaven. Jeg fikk bekreftet at de hadde mottatt intervjuguide og samtykkeskjema. Intervjuguiden (Se vedlegg 1, s. 30) sendte jeg ut på forhånd til informantene, slik at de kunne forberede seg til intervjuet.

Dalen påpeker at som intervjuer bør man tenke over egen atferd og eget ytre i forhold til en konkret intervjusituasjon (2013, s. 35). Jeg hadde to roller under selve intervjuene, der jeg både var intervjuer og referent. Jeg hadde fokus på å lytte og la informantene få tid til å fortelle sine opplevelser, men ettersom jeg måtte notere ned alt som ble sagt var det til tider litt vanskelig å få med seg alt. Dette påpeker også Bergsland og Jæger, at det kan være utfordrende når man skal lytte aktivt samtidig som man noterer under et intervju (2014, s. 70). Jeg synes det var lettere å notere under intervjuene som foregikk digitalt over Zoom, enn de som var fysisk. Men likevel ble det en utfordring at intervjuene som var digitale foregikk på engelsk. Det vil jeg si var det den største utfordringen ved gjennomføringen av intervjuene. For ettersom jeg ikke hadde med meg en ekstra person som kunne være skribent for meg, så fikk jeg ikke med meg alt informantene fortalte. Det var til tider litt misforståelser, på grunn av språkproblemer. Ut fra dette har jeg i ettertid av intervjuene skrevet ned alt så detaljert som mulig, i tillegg til at jeg noterte ned stikkord og setninger underveis i intervjuene.

3.4 Analysearbeidet

Etter intervjuene var gjennomført begynte jeg prosessen med å organisere og bearbeide datamaterialet. Jeg benyttet meg av en tilnærmet temasentrert analyse for å systematisere funnene mine. Hensikten med en temasentrert analyse er å sammenligne data fra alle deltakerne, og på denne måten få en dypere forståelse for de ulike temaene (Thagaard, 2018, s. 171). Når datamaterialet var organisert, startet jeg med å kode datamaterialet. Ved koding deles teksten opp i mindre biter og får påskrevet ulike kodeord. På denne måten kan man lett finne igjen og sammenligne ulike deler fra materialet (Thagaard, 2018, s. 153). Etter kodingen delte jeg datamaterialet inn i ulike kategorier, som da er underkapitler i teoridelen, og som jeg tar utgangspunkt i ved drøftingsdelen. Fremgangsmåten for å finne hvilken data som var mest relevant for problemstillingen var tidskrevende, ettersom det var mye data fra seks informanter. Jeg fikk avgrenset hvilke data jeg skulle ha mest fokus på, og dermed har jeg hatt mest fokus på datamaterialet jeg fikk fra informantene med minoritetsbakgrunn. Dette fordi

det har mest relevans for oppgaven, og for å kunne besvare problemstillingen min. Etter å ha arbeidet med analysen, der jeg har sammenfattet materialet ble det enklere i finne aktuelle tema. Det er viktig for meg å presisere at denne forskningen kun er basert på de de intervjuene jeg har gjennomført i en barnehagen.

3.5 Metodekritikk

Thagaard (2018) hevder at innen kvalitativ forskning må man tenke på begreper som troverdighet, pålitelighet, overførbarhet og gyldighet. Derfor skal jeg nå se nærmere på, og argumentere for reliabilitet og validitet i kvalitativ forskning ved å redegjøre for hvordan dataene er blitt utviklet i løpet av denne prosessen (s. 187). Det er viktig å være kritisk og reflektere over egen metode og innsamlingsstrategier, ettersom ingen metode er feilfri (Bergsland & Jæger, 2014, s. 80). Ved Dronning Mauds Minne Høgskole har de lagt opp til bacheloroppgaver som ikke medfører søknad til NSD. Dette betyr at lydopptaker ikke kan anvendes, og er ikke brukt i forbindelse med innhenting av datamaterialene i intervjuene mine. Dette vil da bidra til svekke reliabiliteten. For Thagaard hevder at ved intervju som innsamlingsmetode styrkes reliabiliteten og troverdigheten gjennom bruk av lydbåndopptak med god kvalitet (2018, s. 188). Når man bruker intervju som forskningsmetode er det informantenes egne ord og fortellinger som utgjør hovedtyngden av det materialet som skal danne grunnlaget for tolkning og analyse (Dalen, 2013, s. 97). Det er derfor viktig at materialet man får blir så fyldig og relevant som mulig. Jeg noterte godt underveis i intervjuene, men likevel var det vanskelig å notere ned alt som ble sagt og dette kan da svekke noe av troverdigheten i innholdet. Mens validiteten handler om hvor godt eller relevant datamaterialet representerer det jeg har undersøkt. Validiteten i datamaterialet styrkes ved at jeg som intervjuer stiller gode spørsmål som gir informantene anledning til å komme med innholdsrike og fyldige uttalelse (Dalen, 2013, s. 97). På forhånd av intervjuene leste jeg meg opp på relevant teori, slik at jeg stilte godt forberedt til intervjuene. Jeg fikk også god veiledning på intervjuguiden min, slik at spørsmålene var rettet mot tema og problemstilling. En fordel ved å benytte meg av et kvalitativt intervju var at jeg fikk muligheten til å stille oppfølgingsspørsmål til informantene. Det gjorde det enda bedre at jeg hadde kjennskap til informantene fra tidligere. Det kan føre til at intervjusituasjonen ble bedre for informanten, og dermed lettere å gå dypere i tema.

3.6 Ethiske retningslinjer

Ifølge Dalland (2020) handler forskningsetikk om å sikre at de som deltar i forskningen, ikke blir påført unødvendige belastninger eller skader og at personvernet ivaretas (s. 236). Dermed er det ulike etiske hensyn og retningslinjer som har blitt tatt hensyn til underveis i prosessen. Jeg har tatt utgangspunkt i de tre etiske reglene for «forskning på mennesker». Det første hensynet er informert samtykke, der man må ta hensyn til informantenes rett til selvbestemmelse og autonomi. Dette handler om at informantene skal kunne bestemme over sin egen deltakelse (Johannessen et al., 2016, s. 85). Før intervjuet utarbeidet jeg et informasjons- og samtykkeskjema, som informantene fikk mulighet til å lese på forhånd og forberede seg til intervjuet (Se vedlegg 2). På samtykkeskjemaet informerte jeg om formålet med bacheloroppgaven, og at deltakelsen er frivillig og at det er mulig å trekke seg underveis. Dette skriver også Bergsland & Jæger (2014) om, at informantene har krav på å vite hva som er hensikten med prosjektet (s. 83).

Jeg har også tatt hensyn til konfidensialitet, som handler om at man ikke skal offentliggjøre personlige data som kan avsløre identiteten til informantene (Bergsland & Jæger, 2014, s. 85). For å ta hensyn til dette velger jeg og gi informantene fiktive navn, som jeg kommer tilbake til senere i drøftingsdelen. Navn på barnehager, avdelinger, barn, ansatte og lignende ble aldri notert ned. Det tredje hensynet jeg har tatt i forbindelse med innsamling av datamaterialet er mitt ansvar for å unngå «skade», der de som deltar skal utsettes for minst mulig belastning (Johannessen et al., 2016, s. 86). Der jeg har informert informantene at alt vil anonymiseres og innsamlet data vil bli slettet etter tidsfristen.

4 Drøfting av funn

I det siste kapittelet skal jeg presentere funnene som er mest relevant for problemstillingen min: «*Hvordan har koronapandemien påvirket samarbeidet med minoritetsforeldre i barnehagen?*». Funnene jeg har innhentet i intervjuene med pedagogiske ledere og foreldre skal drøftes, og sees i sammenheng opp mot problemstillingen og teorien jeg har brukt i teoridelen. Kapittelet er delt inn i tre underkapitler, som jeg har kategorisert etter hva jeg har funnet i analysen av datamaterialet.

Jeg har som nevnt i metoddelen intervjuet fire foreldre for å samle inn datamateriale til min bacheloroppgave. Jeg har intervjuet to mødre og en far med minoritetsbakgrunn, og en mor som er etnisk norsk. Foreldrene er godt etablerte, og har en god utdanning. De har hatt barn i barnehagen i flere år, og vet godt hva som er viktig og hva som trengs for et godt samarbeidet med barnehagen. I dette kapittelet har jeg valgt å gi informantene mine fiktive navn. Jeg kommer til å ta utgangspunkt i de tre minoritetsforeldrene jeg har intervjuet, og velger å bruke informanten som er etnisk norsk til å kontrollere noen av funnene og se det i sammenheng. I tillegg til foreldrene har jeg intervjuet to pedagogiske ledere, som har kommet med sine synspunkter og opplevelser av hvordan samarbeidet med foreldrene har vært under koronapandemien. Jeg har valgt å ha med de sitater, som jeg mener er sentrale for oppgaven. Sitatene fra informantene blir satt i kursiv slik at de blir fremhevet.

4.1 Kommunikasjon

Når det kommer til personalets arbeid med foreldresamarbeid, kommer det frem i intervjuet at de arbeider med å skape trygghet til foreldrene på samme måte som de skaper trygghet og ivaretar barna deres. Det handler om å se de og dets barn, ta dem på alvor og trygge deres rolle som foreldre. Derfor er det viktig at man som barnehagelærer har den kunnskapen om å kunne klare å se og høre på foreldrene. Dette ser jeg i samsvar med det Glaser (2018) skriver om. Skal man lykkes med et godt foreldresamarbeid forutsetter det at personalet utvikler holdninger, respekt og forståelse for at foreldrene er forskjellige, og at man ser de som ressurspersoner for sine barn (Glaser, 2018, s. 15). Da er det viktig å være åpen, tolerant og forståelsesfull, slik at man kan forstå foreldrenes synspunkt og meninger. Det er de ansatte i barnehagen sitt ansvar for at samarbeidet skal bli best mulig, og at man gir foreldrene rom for å komme inn i samarbeidet.

Gjervan, Andersen & Bleka (2013), Glaser (2018) og Becher (2009) skriver om utfordringer med minoritetsforeldre. Det fremkommer at flere barnehageansatte kan synes det er utfordrende å få til en god kommunikasjon med foreldrene, hvert fall med de som ikke snakker godt norsk. I intervjuene mine kommer det frem at samtlige av foreldrene synes kommunikasjonen har vært god og tilstrekkelig under pandemien. De har ikke hatt noen opplevelser som har vært utfordrende med samarbeidet. De trekker frem at de er fornøyde med den daglige dialogen, og toveiskommunikasjonen har fungert bra. Informant 1, 2 og 3. Som jeg heretter kaller for Andrea, Maya og John trekker frem at de har fått informasjon på engelsk når det har vært behov for det. Personalet har vært tilgjengelige og forståelsesfulle hvis det har vært noen misforståelser, eller språkproblemer. Mye av informasjonen de har fått har blitt sendt ut på mail, SMS eller via en telefonsamtale fra personalet. Personalet har vært veldig opptatte av å gi foreldrene oppdaterte planer og instruksjoner etter hvert som de nasjonale veilederne kom og lokale bestemmelser tredde i kraft. Foreldrene har vært positive til dette, men det fins også flere negative aspekter ved dette. For som Glaser (2018) understreker, så skal denne typen kommunikasjon aldri erstatte ansikt-til-ansikt-kommunikasjon (s. 80). Så handler det også om hvor mye man skal dele, for det er lettere å snakke om hverdagslige eller utfordrende hendelser ved hente- og leveringssituasjoner eller på foreldresamtaler. De pedagogiske lederne mente at den daglige samtalen har vært enda viktigere nå under pandemien. Slik at de kan forklare, begrunne, veilede og drøfte nye tiltak og nye organiseringer i barnehagehverdagen med foreldrene. Det har vært et behov for et tettere samarbeid, der personalet daglig har svart på spørsmål fra foreldre angående kohorter, hvem er hvor i barnehagen, ulike regler og restriksjoner.

I intervjuene mine fikk jeg et innblikk i hvordan barnehagen har arbeidet med å inkludere foreldrene i arbeidet under koronapandemien, noe jeg også har fått sett selv i praksisperioden min. I intervjuet med Maya og John kom det frem at de savnet de sosiale arrangementene med barnehagen, der man fikk en annen kontakt med de andre foreldrene og personalet i barnehagen. De var også klare på at personalet i barnehagen var gode på å kommunisere, og arbeidet tydelig med å formidle det de gjør i barnehagen for å inkludere foreldrene. Dette støttes opp mot teorien til Gjervan (2006), som påpeker at en viktig faktor for foreldresamarbeidet er barnehagens arbeid med å vise foreldrene det som skjer i barnehagehverdagen slik at de blir godt kjent med arbeidet de gjør (s. 42). Maya og John forklarer at personalet i barnehagen har arbeidet godt med å la barna fortsette å få vise foreldrene hva det har laget av tegninger osv. i barnehagen. Dette har personalet løst ved å

henge ting i uteområdet i barnehagen, henge det i vinduene slik at foreldrene lettere kan se det. De har også skrevet enda flere praksisfortellinger, som de viser daglig til foreldrene. Maya sier «*Jeg synes personalet har lagt ned en god innsats for at vi skal fortsette å bli inkludert i hva som skjer i barnehagen, og se hva barna har gjort og laget*». Ut ifra slik jeg ser det har de ansatte i barnehagen lagt ned et godt arbeid for å inkludere foreldrene i hva som skjer i barnehagen. Noe jeg mener er viktig for samarbeidet.

Det kommer frem i intervjuene at hverken de pedagogiske lederne eller foreldrene synes det det har vært utfordringer i samarbeidet på grunn av språkproblemer. I teorien til Gjervan (2006) og Schram & Bergsland (2021), skriver de at mye av forskning viser til at minoritetsforeldre kan være mindre delaktige på møter og andre arrangementer som er knyttet til barnehagen. Og at personalet kan ha problemer med å kommunisere på grunn av språklige problemer. Når barnehagen opplever det som vanskelig å samarbeide med foreldre, så bør man se på hva barnehagen gjør for å inkludere dem. I funnene fra intervjuene viser det seg at de pedagogiske lederne har god og lang erfaring ved å arbeide i barnehage, og de ikke har hatt noen opplevelser eller spesielle vansker med å kommunisere med foreldrene med minoritetsbakgrunn nå under koronapandemien. Årsaken til dette kan være fordi de kjenner foreldrene godt fra før av, og vet hva som kreves for å få det til å fungere.

Under koronapandemien har de pedagogiske lederne opplevd større engasjement og fått flere spørsmål fra foreldrene når det kommer til arbeidet i barnehagen. I intervjuet med de pedagogiske lederne kommer det frem at de opplevde at foreldrene krevde mer av personalet, og var bekymret for at barna deres skulle gå glipp av ting. Foreldrene bekymret seg for at hverdagen skulle bli for kjedelig og stusselig for barna. Glaser understreker, at som barnehagelærer vil man møte mange ulike foreldre, alt fra dem som stiller klare krav, til de som er litt mer usikre (2016, s. 15). Når man møter foreldre som stiller krav og foreldre som kan være litt mer usikre er det nødvendig at barnehagelæreren jobber med å fortsette og skape tillit og trygghet for foreldre, om at man alltid arbeider for barns beste og deres allsidige utvikling. Som rammeplanen skriver skal samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen alltid ha barnets beste som mål (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29). For at samarbeidet skal fungere på best mulig måte er kommunikasjon en veldig viktig faktor. I teoridelen støtter jeg meg mye til Glaser (2018), som beskriver ulike former for samarbeid i barnehagen, der vi skiller mellom et formelt og uformelt samarbeid. Ettersom personalet fikk flere bekymringer fra foreldrene om at barna deres går glipp av ting og at hverdagen skulle bli for kjedelig, var

det viktig for personalet å la foreldrene få et enda større innblikk i hverdagen, og da var det uformelle samarbeidet av stor betydning. Dette ser jeg i tråd med Glaser, som skriver at det uformelle samarbeide og den daglige dialogen viktig, og har en særlig betydning for mange minoritetsforeldre (2018, s. 79). I funnene mine fra intervjuene med foreldrene har jeg sett at alle sier at det uformelle samarbeidet er godt, og at de ansatte i barnehagen gir god informasjon når det kommer til hvordan dagen har vært og hva deres barn har gjort. De sier at informasjonen de får ved levering og henting er den viktigste, der de får høre artige eller hverdagslige ting om hva barnet deres har gjort i løpet av barnehagedagen. Dette støttes opp mot teorien til Becker (2009). På denne måten får foreldrene enda mer innblikk i hva barnet deres har gjort, og kanskje deres bekymringer for en kjedelig hverdag minker.

4.2 Tettere oppfølging

Når det kommer til foreldresamarbeidet, synes de pedagogiske lederne at det var lettere når barna var i mindre grupper. Når de var på rødt nivå, var det tre til fire barn på hver kohort. Da kom personalet tettere på hvert enkelt barn og dets foreldre. En årsak til det kan være fordi de ansatte gikk hele dager, og hadde ingen pauser eller møter i løpet av arbeidsdagen. Det førte til at de fikk enda bedre kontakt med barna på sin kohortgruppe, og dermed god kontakt med foreldrene til de barna. Både på rødt og gult nivå foregikk levering- og hentesituasjonen ute i barnehagens uteområde. De pedagogiske lederne som jeg intervjuet syntes det var enklere å snakke med foreldrene ute, enn når de før pandemien leverte inne i barnehagen. De hadde en god og tydelig kommunikasjon, både formell og personlig. De var opptatt av å trygge foreldrene i dette nye, og styrke relasjonene. Dette bekrefter også Andrea, der hun sier «Personalet er mer tilgjengelige når man møter dem ute. Vi får snakket enda mer med dem, og føler også man fikk enda tettere oppfølging. Spesielt når barna var i mindre kohorter». John bekrefter også dette, «Jeg synes levering og hentesituasjonen er bedre nå, ettersom man får mere tid med de ansatte ute. Som igjen bidrar til enda bedre kommunikasjon, og mer informasjon. Jeg synes også det er bedre flyt og rutiner nå enn før koronapandemien». Dette ser jeg i lys av teorien til Becher (2009), som skriver om viktigheten av den daglige dialogen med minoritetsforeldrene. Under pandemien har man fått enda bedre tid til å prate med foreldrene, og da spesielt ved levering og henting. Barna er mere ute, og har under store deler av pandemien vært ute hele dager. Dette kan bidra til nye synspunkter om hvor viktig den daglige dialogen er, både for foreldre og de ansatte.

Foreldrene jeg har intervjuet synes samarbeidet under pandemien har vært godt, og ifølge foreldrene skjer det meste av samarbeidet med personalet ved levering- og hentesituasjoner og på foreldremøter. I følge Glaser (2018), skal samarbeidet i barnehagen skille mellom et formelt og uformelt samarbeid (s.78). Under pandemien har foreldresamtalene blitt utsatt, noen har foregått digitalt og andre har gått som vanlig. Mens det formelle samarbeidet, som foreldremøter og sosiale arrangementer har ikke blitt avholdt på grunn av restriksjoner og smittevern i barnehagen. Det kan være årsaken til at det uformelle samarbeidet har fått et enda større fokus nå, enn før. For i intervjuene mine, både med de pedagogiske lederne og foreldrene kommer det frem at de setter stor pris på den dialogen de har ved levering- og hentesituasjoner. De kan ha lengre samtaler med de ansatte, og ettersom barna må forholde seg til ulike soner i barnehagen er det lettere å følge med. Dette kan gjøre det enklere for foreldrene å ta opp spørsmål som lurer på.

Andrea, Maya og John svarte at de hadde mer frihet før koronapandemien, og at de nå må bruke enda mer tid på å kommunisere med barnehagen for å gi informasjon. Nå må de gi mye mer informasjon på forhånd, og synes det var mere avslappende før. Dette bekrefter også de pedagogiske lederne, der de sier at de har fått flere spørsmål og informasjon fra foreldrene. *«Ettersom det har vært veldig strenge regler, med tanke på smittevern, så har kommunikasjonen og oppfølgingen med foreldrene vært veldig god»*, sier en av de pedagogiske lederne. Når man havner i en krisesituasjon, som koronapandemien, har barnehagen forholdt seg til ulike restriksjoner, regler og tilpasninger. Det har vært reduserte åpningstider, oppdeling i mindre grupper og soner, samt endringer i leverings- og hentesituasjonene. Informantene forklarte at de va imponerte over hvordan de ansatte håndterte den akutte krisen, og hvordan kommunikasjonen dem imellom har vært under pandemien. De ansatte i barnehagen har stått på og lagt ned stor innsats for at de daglige rutinene og organiseringen av barnehagens virksomhet skulle være akseptabelt. Samtidig måtte det være i tråd med de gjeldene smittevernreglene og restriksjonene. Dette skriver Os et al. (2020) om, der det også kommer fram i rapporten at foreldrene hadde stor respekt for personalet i barnehagen og arbeidet de har lagt ned.

4.3 Muligheter og konsekvenser

Da barnehagen stengte ned 12. mars 2020, ble situasjonen vanskelig for mange. Barnehagen er en samfunnsinstitusjon og en pedagogisk arena som har tatt ansvar for at viktige samfunnsoppgaver har blitt gjennomført i en krisesituasjon og pandemi. I rapporten om

håndtering og konsekvenser av koronautbruddet for barn og barnehager skriver Os, Myrvold, Danielsen, Hernes & Winger (2020) at barnehagelærere tilhører gruppen med samfunnsviktige funksjoner. De pedagogiske lederne i barnehagene er nøkkelpersonene med et stort ansvar for å gi barna det pedagogiske tilbudet man har krav på. I tillegg skal det tilbudet være godt og tilstrekkelig (s. 65). Ifølge rammeplanen har de pedagogiske lederne et ansvar for å lede, planlegge og iverksette det pedagogiske arbeidet i tråd med et godt faglig skjønn (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 16). Koronapandemien har ført til en tid med mye usikkerhet, uforutsigbarhet og endringer i organisering og av hverdagslivet i barnehagen for både barna, foreldrene og personalet. Personalet har stått overfor mange vanskelige avgjørelser, i tillegg til ekstra arbeidsoppgaver (Os et al., 2020, s. 65). En del av arbeidsoppgavene har vært å dele inn barna i kohorter. Da barnehagen var på rødt nivå, var barna delt inn i små kohorter bestående av tre til fire barn. De pedagogiske lederne jeg intervjuet var veldig positive til den tiden det var små kohorter, ettersom det medførte muligheter til tettere oppfølging av barna og foreldrene. De relasjonene de skapte ble nære, og man utviklet en større forståelse for barna og dets forelder.

Under pandemien har barnehagen forholdt seg til ulike restriksjoner. Blant annet har ikke foreldrene fått lov til å komme inn på avdelingen i lengre perioder. Dette har ført til både positive og negative sider ved samarbeidet. Det som har vært negativt er at foreldrene ikke har fått lov til å komme inn på avdelingen eller i garderoben, slik at de ikke har fått et innblikk i hvordan hverdagen inne på avdelingen har vært. I teorien til Glaser, så påpekes det at foreldrene får et godt innblikk i hvordan en barnehagehverdagen kan være ved å bli invitert inn på avdelingen. De får da muligheten til å bli kjent med barnehagens innhold og arbeidsmåter. Og om deres barns behov og interesser blir ivaretatt, og om barna blir oppdratt i tråd med foreldres verdier og interesser (2018, s. 79). Det som har vært positivt er at dette har bidratt til nye tankemåter for de ansatte. Personalet i barnehagen jeg intervjuet har vært kreative, og funnet nye arbeidsmåter for å fortsette med å inkludere foreldrene i hva som skjer i hverdagen.

I intervjuene stilte jeg spørsmål om hvordan de ulike koronatilpasningene som for eksempel inndeling i mindre kohorter, har påvirket barnehagehverdagen for både barna deres, men også de som foreldre. Andrea syntes det var veldig strengt når barna var delt inn i små kohorter og en voksen per gruppe. Hun mente oppdelingen av kohortene påvirket mer personalet, enn det påvirket henne som forelder og barnet hennes. Mens Maya og John opplevde det som

vanskelig at barnegruppen ble delt inn i små kohorter, ettersom barnet deres ble plassert sammen med de andre minoritetsbarna og kun ett barn som snakket godt norsk. Barnet deres var i toårsalderen da pandemien brøt ut, og var da i alderen der han holder på å utvikle andrespråket sitt. John og Maya følte at inndelingen av de små kohortene førte til at barnet deres ble mer stille, og mistet kanskje muligheten til å kunne utvikle andrespråket sitt mer sammen med de barna som hadde norsk som morsmål. De informerer om at dette har blitt bedre når barnehagen har gått over til gult nivå og større kohorter. I Høigård (2019) kommer det frem at alle barn har ulikt utgangspunkt når det kommer til å tilegne seg et nytt språk, og det er ulike forhold som spiller inn når barnet skal lære seg det. For eksempel spiller foreldrenes motivasjon for å lære andrespråket en rolle, ettersom deres holdninger smitter lett over til barna (s. 270).

Høigård (2019) nevner en myte som sier at barn med andre morsmål enn norsk tilegner seg norsk bare de får være sammen med norskspråklige barn. Der flere kan mene at hvis barna begynner i norske barnehager, så kommer språket av seg selv (s. 271). Dette kan jeg se i samsvar med det Maya og John beskriver av deres opplevelser. Men slik Høigård forklarer det, så ligger ansvaret på den pedagogiske lederen når barn med andre morsmål skal lære seg norsk. Det handler om at pedagogen skal skape et så godt språkmiljø i barnehagen at barna lærer seg norsk, og det kan handler om å tilrettelegge for ulike språkgrupper og lesestunder osv. (2019, s. 271). Dermed har trygge tilknytninger og gode relasjoner til personalet mye å si for hvordan andrespråktilegnelsen i barnehagen går for barnet (Høigård, 2019, s. 271). Denne situasjonen støttes også opp mot det Thoresen (2017) skriver om hvor viktig det er å avklare forventinger og krav, og hva slags utbytte man kan ha av det (s. 84). For med både uklare og uavklarte forventinger kan det lett oppstå både misnøye, skuffelse og små konflikter i samarbeidet (Thoresen, 2017, s. 84). Derfor er det viktig å ha god dialog med foreldrene, slik at man har best mulig grunnlag for gjensidig forståelse og dialog hvis misforståelser eller uenigheter oppstår. Å ha en jevnlig dialog med foreldrene er viktig, slik at man da kan snakke om forventinger og eventuelle ønsker fra foreldrenes side. Samtidig som de må høre hva pedagogen mener er best for barnet.

I rammeplanen står det at barnehagen skal sørge for at samarbeidet sikrer at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet i barnehagen (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29). Når det kommer til hvor mye foreldrene skal få medvirke i barnehagen, så handler det om hva som er best for deres barn. I samarbeid med

barnehagen må de finne ut hva som er best for deres eget barn. Foreldre kan gjerne være eksperter på sine egne barn, der de vet selv hva som er best for barnet deres. I intervjuet med Andrea kommer det frem at hun føler seg godt inkludert i barnehagens arbeid, og mener personalet har arbeidet aktivt med dette under hele pandemien. Ut ifra slik jeg forstår informanten så har barnehagen lagt godt til rette for inkludering, som kan bidra til å forsterke samarbeidet.

I teorien til Johannessen & Mikkelsen (2015) kommer det fram at foreldrene skal trekkes aktivt inn i samarbeidet, også når man er i ulike krisesituasjoner. I intervjuet med de pedagogiske lederne kommer det frem at koronapandemien har åpnet deres pedagogiske øyne på flere måter. Punktene som blir tatt frem er endring av dagsrytme, mer utetid, fleksibilitet, spontanitet og endret tankegang omkring matlaging og måltider i barnehagen. I rapporten skrevet av Os, Myrvold, Danielsen, Hernes & Winger (2020), har de funnet ut at koronapandemien har representert store utfordringer for barnehagene og for barnehagelærerne. Men de skriver at barnehagelærerne har opplevd noen trekk ved barnehagens organisering og strukturelle forutsetninger i denne tider, har medført en bedre kvalitet i tilbudet til barna sammenlignet med normal drift (s. 76-77). Disse funnene samsvarer mye med funnene jeg har gjort ut fra svarene jeg har fått fra informantene. Pedagogene mener pandemien har påvirket arbeidet i barnehagen på flere positive måter, som igjen kan gi muligheten til å sikre bedre kvalitet i det pedagogiske arbeidet til barna. Det har påvirket arbeidet positivt ved å åpne deres pedagogiske øyne, slik at de ansatte er mer åpen for endringer og nye arbeidsmåter.

5 Avslutning

I bacheloroppgaven har jeg tatt for meg problemstillingen: «*Hvordan har koronapandemien påvirket samarbeidet med minoritetsforeldre i barnehagen?*». Etter å ha drøftet funnene mine opp mot problemstillingen, og med utgangspunkt i det teoretiske grunnlaget har jeg fått gode svar på problemstillingen min. I drøftingen har jeg forsøkt å se hvordan koronapandemien har påvirket foreldresamarbeidet i barnehagen, på både positive og negative måter under pandemien. Når det kommer til samarbeidet med foreldre med minoritetsbakgrunn, tolker jeg det slikt at de er like fornøyde med samarbeidet nå, som de var før pandemien kom. De trekker likevel frem noen punkter som har blitt bedre. Den daglige dialogen har for eksempel fått mer plass i hverdagen, der personalet har mer tid på grunn av de er ute ved levering og henting.

Det er vanskelig å gi et konkret svar eller en fasit på hvordan koronapandemien har påvirket samarbeidet med minoritetsforeldre. I intervjuene mine kom det frem at svarene jeg fikk fra foreldrene med minoritetsbakgrunn var stort sett det samme som den etnisk norske informanten. Ved å drøfte funnene i forrige kapittel tolker jeg det slik at koronapandemien har påvirket samarbeidet med foreldrene på en positiv måte. I og med at det har vært et større fokus på en god dialog ved levering og henting, så kommer det frem at informantene føler seg mer sett og får en tettere oppfølging fra de ansatte.

Gjennom arbeidet med bacheloroppgaven har jeg tilegnet meg enda mer kunnskap om foreldresamarbeid, og fått større innsikt i hvordan pandemien har påvirket samarbeidet med minoritetsforeldre i barnehagen. Gjennom hva som kommer frem av teori og informantenes opplysninger ser det ut til at krisesituasjoner, slik som pandemien, kan føre til store endringer i barnehagen. Som de pedagogiske lederne trekker frem, så har pandemien ført til endring av deres syn på barnehagens organisering og rutiner. Dette er noe som kan medføre bedre kvalitet i det pedagogiske tilbudet til barna. Barnehagen har vært igjennom flere ulike faser dette året, der barnehagen har vært helt stengt, til en delvis gjenåpning og selve gjenåpningen. Enda er vi ikke tilbake til «normalen», og det er fortsatt ulike restriksjoner og smittevern man må forholde seg til i barnehagene.

Dette har vært et interessant tema å arbeide med, der jeg har lært mye underveis i prosessen med oppgaven. Jeg vil ta med meg de erfaringene og opplevelsene til informantene videre når jeg skal ut i jobb. Foreldresamarbeid er et fagområde man arbeider med hver dag i

barnehagen, og er en viktig del av jobben til barnehagelærere. Foreldresamarbeid er med på å legge grunnlaget for barnets utvikling og trivsel, slik som rammeplanen påpeker (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29). Etter endt lesing håper jeg at leseren sitter igjen med en større innsikt i hvordan koronapandemien har påvirket samarbeidet mellom foreldre og barnehage. Jeg ønsker at leseren skal kunne reflektere videre over hvordan man kan optimalisere foreldresamarbeid i krisesituasjoner. Jeg tenker spesielt på samarbeidet mellom barnehagen og foreldre med minoritetskulturell bakgrunn.

6 Litteratur

- Barnehageloven. (2005). *Lov om barnehager LOV-2005-06-17-64*. Hentet fra:
https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64#KAPITTEL_2
- Becher, A. A. (2009). *Flerstemmig mangfold: Samarbeid med minoritetsforeldre*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Bergsland, M. D. (Red.) & Jæger, H. (2014). *Bacheloroppgaven i barnehagelærerutdanningen*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Brinkmann, S. & Tanggaard, L. (Red.) (2015). *Kvalitative metoder. Empiri og teoriutvikling* (2. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Dalen, M. (2013). *Intervju som forskningsmetode – En kvalitativ tilnærming* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.
- Dalland, O. (2020). *Metode og oppgaveskriving* (7. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Drugli, M.B. (2011). *Liten i barnehagen. Forskning, teori og praksis*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Eriksen, S-A. (2020, 27. desember). *Pandemien har forandret hverdagen i barnehagene*. Nord universitet. Hentet fra: <https://forskning.no/barn-og-ungdom-ledelse-og-organisasjon-nord-universitet/pandemien-har-forandret-hverdagen-i-barnehagene/1785086>
- Eriksen, T. H. & Sajjad, T. A. (2020). *Kulturforskjeller i praksis. Perspektiver på det flerkulturelle Norge* (7. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Gjervan, M. (2006). *Temahefte om språklig og kulturelt mangfold*. Oslo: Kunnskapsdepartementet. Hentet fra:
https://www.udir.no/globalassets/upload/barnehage/pedagogikk/temahefter/temahefte_om_spraklig_og_kulturelt_mangfold.pdf
- Gjervan, M. (2016). *Flerkulturelle perspektiver og foreldresamarbeid*. I, Glaser, V. (2016). *Foreldresamarbeid. Barnehagen i et mangfoldig samfunn* (s.101-115). Oslo: Universitetsforlaget.
- Gjervan, M., Andersen, C. E. & Bleka, M. (2013). *Se mangfold! Perspektiver på flerkulturelt arbeid i barnehagen* (2. utg.). Latvia: Cappelen Damm Akademisk.
- Glaser, V. (2018). *Foreldresamarbeid. Barnehagen i et mangfoldig samfunn* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.
- Høigård, A. (2019). *Barns språkutvikling. Muntlig og skriftlig*. Oslo: Universitetsforlaget.
- Johannessen, C. U. & Mikkelsen, E. (2015). *Relasjonsbygging i barnehagen. Utvikling av*

- samhandlingskompetanse mellom barnehage, barnevern og foreldre*. Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Johannessen, A., Tufte., P. A. & Christoffersen, L. (2016). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode* (5. utg.). Oslo: Abstrakt Forlag.
- Jonassen, T. (2017, 27. mars). *Mener digitale plattformet gir bedre foreldresamarbeid*. Hentet fra: <https://www.barnehage.no/barnehageweb-digitale-verktoy-foreldre/mener-digitale-plattformer-gir-bedre-foreldresamarbeid/111741>
- Kunnskapsdepartementet. (2017). *Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver*. Hentet fra: <https://www.udir.no/globalassets/filer/barnehage/rammeplan/rammeplan-for-barnehagen-bokmal2017.pdf>
- Nordahl, T. (2007). Kvaliteter i skoleledelse som fremmer læringsmiljøet. I O. Hansen (red.), *Skoleledelse og læringsmiljø* (s. 35-45). Frederikshavn: Dafolo.
- Schram, M. & Bergsland, M. D. (2021). *Barnehagens møte med kulturelt mangfold*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Spernes, K. & Hatlem, M. (2019). *Den flerkulturelle barnehagen i bevegelse. Teoretiske og praktiske perspektiver* (2. utg.). Oslo: Gyldendal Akademisk.
- Thagaard, T. (2018). *Systematikk og innlevelse – En innføring i kvalitative metoder* (5. utg.). Bergen: Fagbokforlaget.
- Thoresen, I. T. (2017). *Foreldresamarbeid i barnehagen: til barnets beste*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.
- Os, E., Myrvold, T. M., Danielsen, O. A., Hernes, L. & Winger, N. (2021). *Håndtering og konsekvenser av koronautbruddet for barn og barnehager*. Oslo: Utdanningsdirektoratet. Hentet fra: <https://fagarkivet.oslomet.no/bitstream/handle/20.500.12199/6502/Rapport%20Koronabarnehage.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

7 Vedlegg

I vedleggene til oppgaven ligger først informasjons- og samtykkeskjema som jeg sendte ut til informantene på forhånd av intervjuene. I vedlegg 2 ligger intervjuguidene, der den første var til de pedagogiske lederne og den andre til foreldrene, jeg legger med både den norske og engelske intervjuguiden.

7.1 Vedlegg 1 – Samtykkeskjema

Vil du delta i bachelorprosjektet «Foreldresamarbeid under koronapandemien»?

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et bachelorprosjekt hvor formålet er foreldresamarbeid under koronapandemien. I dette skrivet gir jeg deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Jeg går siste året på Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærere. Denne våren skal jeg skrive en bacheloroppgave, der formålet med dette prosjektet er å samle inn data som jeg kan bruke til oppgaven min. Omfanget på oppgaven skal være på 10 000 ord, og skal handle om foreldres opplevelser og erfaringer med foreldresamarbeid under koronapandemien. Opplysningene jeg får fra dere må jeg innhente ved et intervju, der jeg skal stille dere åpne spørsmål som skal brukes til å besvare problemstillingen til oppgaven min. Hovedfokuset for spørsmålene er hvordan koronapandemien har påvirket foreldresamarbeidet og hvordan dere har blitt inkludert i barnehagehverdagen, med tanke på medvirkning, veiledning, støtte, og det formelle og uformelle samarbeidet. Under koronapandemien har det kommet flere tilpasninger, som kan ha hatt en påvirkning på samarbeidet, som for eksempel endring av åpningstider, den daglige dialogen, hva man kan ha med/ikke ha med og praktiske løsninger.

Spørsmål jeg ønsker å belyse ved bacheloroppgaven:

- Hvordan var det før pandemien startet?
- Hvordan opplevde dere, som foreldre, den akutte situasjonen 12. mars 2020?
- Hvordan har det vært å være på gult nivå?
- Hvordan opplevde dere foreldre det med informasjon og info fra barnehagen?
- Har foreldresamarbeidet utviklet seg gjennom koronapandemien? Eventuelt på hvilke måter?
- Hva har de ulike koronatilpasningene gjort med samarbeidet?

- Hva tenker dere hvis det blir rødt nivå igjen?

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning er ansvarlig for prosjektet.

Hva innebærer det for deg å delta?

I prosjektet skal jeg bruke kvalitativ metode, der fokuset er å innhente informasjon ved bruk av metoden intervju. Oppgaven skal være beskrivende og fortolkende. Jeg skal undersøke, beskrive, tolke og drøfte opplysningene jeg får ut fra intervjuet. Dette er et prosjekt som kan føre til nye tanker og refleksjoner i etterkant, og det støttes opp mot hva kvalitativ forskning er. Hvis du velger å delta i prosjektet mitt, innebærer det at du må delta på et intervju.

Intervjuet vil vare i ca. 45 minutter. Intervjuet inneholder spørsmål om hvilke opplevelser og erfaringer dere som foreldre har av foreldresamarbeidet og inkludering under koronapandemien. Opplysningene jeg får fra dere under intervjuet vil jeg bruke i prosjektet mitt, der jeg skal se på hvordan koronapandemien har påvirket foreldresamarbeidet og inkludering av foreldrene, ut fra deres opplevelser. I dette prosjektet er det ingenting som er rett eller galt, og jeg ønsker kun å undersøke deres opplevelser og erfaringer.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke ditt samtykke fram til prosjektets slutt, uten å oppgi noen grunn.

Hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Jeg vil bruke opplysningene jeg får fra deg til formålet jeg har fortalt om i dette skrivet. Jeg behandler opplysningene konfidensielt, og alle navn anonymiseres. Jeg kommer ikke til å ta lydopptak under intervjuet. Jeg må ha med meg en ekstra person, som kan notere for meg underveis. Denne personen har taushetsplikt, slik som meg.

Prosjektet skal avsluttes og leveres 30.04.21.

Med vennlig hilsen

Ingrid Frigård Berge

Prosjektansvarlig
(Veiledere)

Student

Gjertrud Stordal & Hege Nordnes

Ingrid Frigård Berge

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet «*Foreldresamarbeid og inkludering under koronapandemien*». Jeg samtykker til:

- å delta i intervjuet.

Dato:

Siden prosjektet ikke er behandlet av NSD, kan jeg ikke innhente din underskrift. Samtykket blir derfor gitt ved at du krysser av i boksen ovenfor.

7.2 Vedlegg 2 – Intervjuguide

Spørsmål til pedagogisk leder:

Oppvarmingsspørsmål

- 1) Hvor gammel er du?
- 2) Hvilken utdanning har du?
- 3) Hvor lenge har du arbeidet i barnehage?

Refleksjonsspørsmål

- 1) Hvordan opplevde du som pedagogisk leder den akutte situasjonen 12. mars 2020?
- 2) Hvordan arbeider dere med det formelle og uformelle samarbeidet med foreldrene nå under koronapandemien?
 - Har noe endret seg fra før koronapandemien?
 - Har dere gjennomført foreldresamtaler og foreldremøter?
 - Hva med den daglige dialogen, og ved hente- og bringesituasjonen?
 - Har dere opplevd noen utfordringer? Hva da? Og hva tror du årsaken er?
 - Hvordan skaper dere gode og trygge relasjoner til foreldrene?
- 3) Kan du fortelle litt om hvordan koronatilpasningene i barnehagehverdagen har påvirket deres samarbeid med foreldrene?

Som for eksempel:

 - Endring av åpningstider
 - Hvordan barna ble levert og hentet?
 - Hva man kan ha med /og ikke ha med
 - Oppdeling av soner i barnehagen, og oppdeling av mindre grupper
 - Behov i forbindelse med at barna er mere ut, med tanke på å ha riktige klær og utstyr
- 4) Har samarbeidet med foreldrene utviklet seg gjennom koronapandemien?
 - På hvilken måte?
 - Har dere endret på noe med tanke på foreldresamarbeidet?

- 5) Hvordan har dere arbeidet med utveksling av informasjon?
- Har foreldrene fått tilstrekkelig med informasjon fra dere i barnehagen?
 - Får dere tilstrekkelig med informasjon fra foreldrene?
 - Hvordan har det vært å gi ut informasjon til foreldrene, og særskilt til minoritetsforeldrene?
 - Hva har dere gjort for å sikre at informasjonen blir forstått?
- 6) Har dere fått noen tilbakemeldinger fra foreldrene på hvordan samarbeidet har fungert underveis?
- Har dere gjort noe for å etterspørre slik informasjon?
- 7) Hvordan har denne situasjonen påvirket barna i barnehagen?
- Hvordan opplevde barna å bli satt i mindre grupper?
 - Hva har koronapandemien gjort for de og med dem?

Avrundingspørsmål

- 8) Hvordan har det vært å være på gult nivå?
- 9) Hva tenker du hvis det blir rødt nivå igjen?
- Er det noe dere i barnehagen kunne gjort annerledes?
 - Har dere personalet lært noe?
 - Hva er viktig?
 - Hva tror dere foreldrene har lært?

Spørsmål til foreldrene:

Oppvarmingsspørsmål

- 1) Hvor gammel er du?
- 2) Hva jobber du som?
- 3) Hvor lenge har du hatt barn i barnehagen?

Refleksjonsspørsmål

- 1) Kan du fortelle hvordan samarbeidet med barnehagen var før koronapandemien kom?
 - Hva mener du med det?

- Hva har fungert bra for deg/dere?
 - Hvordan er det formelle samarbeidet?
 - Hvordan er det uformelle samarbeidet?
- 2) Hvordan opplevde dere som foreldre den akutte situasjonen i fjor den 12. mars 2020 når koronaen slo inn?
- Hva er deres opplevelser?
- 3) Hva har de ulike koronatilpasningene gjort med samarbeidet med personalet i barnehagen? Som for eksempel:
- Endring av åpningstider
 - Hvordan barna ble levert og hentet?
 - Hva man kan ha med /og ikke ha med
 - Oppdeling av soner i barnehagen, og oppdeling av mindre grupper
 - Behov i forbindelse med at barna er mere ut, med tanke på å ha riktige klær og utstyr
- 4) Hvordan opplevde dere utveksling av informasjon med personalet?
- Hvordan var det å få informasjon fra barnehagen?
 - Hvordan var det å gi informasjon til barnehagen?
 - På hvilken måte fikk dere informasjon på, og fikk dere nok informasjon?
 - Hvordan ble dere ivaretatt av barnehagen?
- 5) På hvilken måte har dere samarbeidet med barnehagen nå under koronapandemien?
- Har noe vært annerledes nå under koronapandemien? Hva, og på hvilken måte?
 - Har det blitt gjennomført foreldremøter? Er det tilstrekkelig?
 - Hvordan har det vært under hente- og bringesituasjoner?
- 6) Har samarbeidet med barnehagen endret seg eller utviklet seg gjennom koronapandemien?
- Hvordan har det utviklet seg?
 - Kunne dere tenkt dere at det var annerledes?

- 7) Hvordan har dette påvirket barna deres?
 - Hvordan opplevde barna å bli satt i mindre grupper?
 - Hva har koronapandemien gjort for de, og med dem?

Avrundings spørsmål

- 8) Hvordan har det vært å være på gult nivå?
- 9) Hva tenker dere om hvis det blir rødt nivå igjen?
 - Er det noe dere synes barnehagen skulle gjort annerledes?
 - Har dere lært noe av pandemien?
 - Hva er viktig?
 - Har personalet lært noe av pandemien?

Questions

- 1) How old are you?
- 2) What do you do for a living?
- 3) How long have you had children in kindergarten?

Reflection questions

- 4) Can you explain how the collaboration with the kindergarten was before the corona pandemic?
 - What has worked well for you?
 - How was the formal collaboration?
 - How was the informal collaboration?
- 5) How did you as parents experience the acute situation last year on 12. March 2020?
 - What are your experiences?
- 6) What have the various corona adjustments done with the collaboration with the staff in the kindergarten? Such as:
 - Change of opening hours
 - How were the children delivered and picked up?
 - What you can bring / not bring with you

- Division of zones in the kindergarten, and division of smaller groups
- Needs in connection with the children being more outside, in terms of having the right clothes and equipment.

7) How did you experience the exchange of information with the staff?

- What was it like to get information from the kindergarten?
- What was it like to provide information to the kindergarten?
- In what way did you get information, and did you get enough information?
- How were you taken care of by the kindergarten?

8) In what way have you collaborated with the kindergarten now during the corona pandemic?

- Has anything been different now during the corona pandemic? What, and in what way?
- Have parent meeting been held? Is that sufficient?
- How has it been during pick-up and drop-off situations?

9) Has the collaboration with the kindergarten changed or developed through the corona pandemic?

- How has it evolved?

10) How has this affected your children?

- What has the corona pandemic done for them, and with them?

Rounding questions

11) What has it been like to be at the yellow level?

12) How do you feel about the possibility of moving into red level again?

- Is there anything you think the kindergarten should have done differently?
- Have you learned anything from the pandemic?
- Did the staff learn anything from the pandemic?

